గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

REGISTERED No N 45 — హైదరాబాదు—దక్కన్. — REGISTERED No. M. 21

సంపుటము ౨ { ప్రభవ సంవత్సర మార్గశిర బ॥ ౬ బుధవారము (౧౪ డిసెంబరు ౧౯౨౭) } సంచిక ౬౦

శ్రీమద్వనపర్తి సంస్థానాస్థాన విద్వాంసులైన కంఠీరవా చార్యుల వ్యాసకి

(వెనుకటి పత్రిక తరువాయి)

11 ఇప్పటి కొందరు చెప్పిన దేమన్నను ఈ సత్యకాముని తల్లియగు జాబాలి భర్తయొక్క శుశ్రూష చేయుచుండినప్పుడు భర్తయొక్క గోత్రము తెలిసుకొనుటకు వీలులేక పోయినను పోవచ్చును గాని భర్త గతించిన తదనంతరమందును భర్తయొక్క గోత్రమును తెలుసుకొనక పోవుట విచిత్రములో విచిత్రముగ నున్నది. ఒకవేళ ఏదో కారణము వలన తెలియక పోయినను పోవచ్చును గాని ఇరుగు పొరుగు వారికిని బంధువులకును, తెలియక యుండునా? అట్టివారిలో నెవరికైనను యీ జాబాలి తనగోత్రమును యడిగి తెలుసుకొని కుమారునికి ఆతని ప్రశ్నోత్తరముతోటి తన గోత్రమును చెప్పగూడదా? అటుల తెలుపు చెప్పక ‹‹శ్రుతి॥ బహ్వహం చరంతీ పరిచారిణీ యౌవనే త్వామలభే›› అనియున్న చెప్పుట సంభవమై యున్నది. ఇంకలి విషయమును దక్షగా పాలోచించి చూచినచో తమ డెందమునకే విశదమగును.

12 ఇందువల్ల మనము గుర్తెరుగ తగిన దేమన్నను గుణకర్మల ననుసరించి సత్యకాముడు సత్యమును బలుకుట వలననున్ను ఇట్టి సత్యము బ్రాహ్మణునికి లక్షణమై యుండుటవల్లనున్ను, అనుమాన ప్రమాణము నాధారము చేసుకొని గౌతమ మహర్షి సత్యకాముని బ్రాహ్మణునిగా భావించి బ్రహ్మోపదేశము చేసెనని మనము గుర్తెరుగ వచ్చును. అందువలన నీ సత్యకాముడు జన్మతః శూద్రుడై మహర్షి యుపదేశము వలన బ్రాహ్మణుడయ్యెనని ఘంటాపథముగ నుడువుచున్నాము. ఈవిషయమై 1920 వ సం॥ డిసంబరు నెలలో వెలువడిన మాచే ‹‹ఇది దేని మహిమ›› అను పీఠికతో నొక్క కరపత్రములను ప్రకటించియున్నాము. ఆగ్రంథము జేసినవారు కావలసిన ప్రత్యుత్తరము నొసగియుండలేదు. అందువలన మావాదమే సిద్ధాంతమై యున్నదని తేల్చుకొను చున్నాము. అట్టి కరపత్రము యొకదానిని తమరు గుర్తెరుగుటకై యిందు వెంట బంపియున్నాము జూచుకొనుడి. ఇందువలన జాబశ్రుతి జాబాలి మొదలగు వారెల్లరు శూద్రులై యుండి మహర్షుల యుపదేశ మహిమచే జ్ఞానసిద్ధిని పొందిరని వాకొను చున్నాము.

13 ‹‹స్మృ॥ ధర్మచర్యయా జఘన్యో వర్ణః పూర్వం పూర్వం వర్ణమాపద్యతే జాతిపరివృత్తౌ॥ అధర్మచర్యయా పూర్వో వర్ణో జఘన్యం జఘన్యం వర్ణమాపద్యతే జాతిపరివృత్తౌ›› అనగా ధర్మాచరణము చేత నికృష్ట వర్ణములు ఉత్తమోత్తమ వర్ణములను పొందును. ఏవర్ణమున కైనను పొందినచో దానిని ఆ వర్ణమునందు గణింప వలయును. ఇటులనే అధర్మాచరణము చేత బ్రాహ్మణాదిగా నుత్తమ వర్ణములవారు తమకంటె హీన వర్ణములను పొందుదురు. అట్టివారిని యా హీనవర్ణమునందే గణింప వలయును. ఇట్లుగుటచేత సమస్త వర్ణములవారు తమ తమ గుణకర్మ స్వభావములను బట్టి పరివర్తనము గా నుండునని ఈ ఆపస్తంబ ధర్మ సూత్రము నుడువుచున్నది.

14 శ్రీమదాంధ్ర మహా భాగవతము. 9 వ స్కంధము. 88 వ పేజీ ‹‹వ॥ గరుహోత్రుడను వాని పుత్రి వలన కొందఱు గారుహోత్రులను క్షత్రియులు గర్గ ధర్మంబుతోడి ప్రియంబున బ్రాహ్మణ్యులై యుత్తరా పథంబునకు రక్షకులైరి. దృష్టాంతుని వలన పాషాణంబను వంశంబుగల్గి భూతలంబున బ్రహ్మ భావము నొంద నెగడె..................దేవదత్తుండా పుడతను నన నగ్ని వేశుండను మునుడై జనించిన యగ్ని వేశుండు గా నినుండెన నెగడి జాత కర్ణుండను మహర్షియై వెలసె

అతఃవలన వాగ్నివేశ్యాయనంబడు బ్రహ్మకులం బుగలిగెను అను నీ ప్రకారము వచియింపబడి యున్నది

15 వెండియు. శ్రీమద్భాగవతము. 9 నవమస్కంధము. 145, పేజీ రంతిదేవుని చరిత్రయందు. ....శినికి గార్గ్యుడుగలిగె వానివలనంతే బ్రాహ్మణ కులంబయ్యెను. మహావీర్యునికి దురుక్షయుండు, దురుక్షయునకు త్రయ్యారుణియు కవియు బుష్కరారుణియు నను మువ్వురు సంభవించిరి. వారును బ్రాహ్మణులై చనిరి.........అందజామీఢుని వంశమున ప్రియమేధాదులు కొందఱుపుట్టి బ్రాహ్మణులై చనిరి.

16 మరియు శ్రీమద్భాగవతము 9 నవమస్కంధము 146 వ పేజీ రంతిదేవుని చరిత్రము. వ॥ అంతము ద్గలునినుండి బ్రాహ్మణ కులంబై ముద్గల గోత్రంబు నాసెగడె.

17 ఇంతియేగాక శ్రీ మద్భాగవతము, పంచమస్కంధము 376 వ పేజీయందు, ఋషభ మహారాజు కొమారులు కొందఱు బ్రాహ్మణులై నటుల తెలియబడుచున్నది.

18, శ్లో॥ అబ్రాహ్మణ్యే తథా దేశేక్షత్ర బ్రాహ్మే క్షత్రియ్యే భార్గవః.........యూ స్మృత మకల్పయత్, స్థాపయిత్వా స్వకీయేన సత్యేన వాక్ ప్రకల్పితాన్, జామదగ్న్యస్త దోవాద స్మృతే నారిరాత్మనా॥ అనిసహ్యాద్రి పురాణ వాక్యములచే పరశురాముడా దేశమందు బ్రాహ్మణులులేక పోగా బెస్తలను జాతివారికి యజ్ఞోపవీతము లేనివారిని బ్రాహ్మణులనుగా జేసి తన దేశమందు నిలిపి జామదగ్న్యుడు ప్రఖ్యాతాంశరంగుడై పలికెను. అని యిట్లుగ తెలియుచున్నది.

19 మహాతపస్వియైన విశ్వామిత్రుడను క్షత్రియుడు బ్రాహ్మణుడై బ్రాహ్మణ వంశమునకు కర్తయైన విషయము తెలుగని వారలుగలరు.

20 కణ్వుడను క్షత్రియుడు బ్రాహ్మణుడైనటుల విష్ణుపురాణమునందు చెప్పబడియున్నది.

21, వెండియు మహాభారతము శాంతిపర్వమునందు భృగు భరద్వాజ సంవాదమున, శ్లో॥ కథం సృష్టాని భూతాని కథంవర్ణ విభక్తయః, శౌచాశౌచ కథం తేషాం ధర్మాధర్మ విధిః కథం, ॥ భృగురువాచ। అసృజద్బ్రాహ్మణానేవ పూర్వం బ్రహ్మా ప్రజాపతిః, ఆత్మతేజోభి నిర్వృత్తాన్ భాస్కరాగ్ని సమప్రభాన్॥ 2 నవిశేషోస్తి వర్ణానాం సర్వం బ్రాహ్మమిదం జగత్, బ్రహ్మణా పూర్వ సృష్టం హికర్మభిర్వర్ణ తాంగతమ్॥ 3 కామభోగ ప్రియాస్తీక్ష్ణా క్రోధనాః ప్రియ సాహసాః త్యక్త స్వధర్మా రక్తాంగాస్తే ద్విజాః క్షత్రతాంగతాః॥ 4 గోభ్యోవృత్తిం సమాస్థాయ పీతాః కృష్యుపజీవినః స్వధర్మం నానుతిష్ఠంతి తేద్విజాః వైశ్యతాంగతాః॥ 5 హింసానృత ప్రియాలుబ్ధాః సర్వ కర్మోపజీవినః కృష్ణాశ్శౌచ పరిభ్రష్టాస్తేద్విజాశ్శూద్ర తాంగతాః॥ 6 ఇత్యేతైః కర్మభిర్వ్యస్తా ద్విజావర్ణాంతరంగతాః, ధర్మోయజ్ఞ క్రియాతేషాం నిత్యంన ప్రతిషిధ్యతే॥ 7 వర్ణాశ్చత్వార ఇత్యేతే యేషాం బ్రాహ్మీ సరస్వతి విహితా బ్రాహ్మణా పూర్వం లోభాత్త్వజ్ఞానతాంగతాః॥ 8 అని యిట్లు చెప్పియున్నది.

మరియు. శ్రీమహాభారతము. అను శాసనిక పర్వము. 30 అధ్యాయమున, రాజా ప్రతర్దన ఉవాచ॥ శ్లో॥ అయం బ్రహ్మన్మతో వీతహవ్యోవిస ర్జతాం, అస్యపుత్రైర్హి మేకృత్స్నం బ్రహ్మన్ వంశః ప్రణాశితః॥ 51 అన్యేనానేన వ్యాహారస్య భవిష్యామి న్యాసినః తమువాచకృపావిష్టో భృగుర్ధర్మ భృతాం వరః॥ 52 నేహాస్తి క్షత్రియః కశ్చిత్ సర్వేహి మే ద్విజాతయః, ఏవంతు వచనం శృత్వా భృగోస్తస్య తతః ప్రతర్దనః॥ 53 పాదావుపస్పృశ్యశనైః ప్రహృష్టో వాక్యమబ్రవీత్, ఏవమప్యస్మికృతా భగవాన్ కృతి కృతోస్మిన సంశయః॥ 54 యదిషరాజా వీర్యేణ స్వజాతింత్యాజితో మయా। అనుజానీహిమాం బ్రహ్మన్ ధ్యాయ స్వచశివేనమాం॥ 55 త్వాజితో హి మయా జాతి మేవ రాజా భృగూత్తమః। తతస్తేనా భ్యనుజ్ఞాతో యతో రాజా ప్రతర్దనః॥ 56 యథాగతం మహారాజా ముక్త్వా విషమివోరగః। భృగోర్వచన మాత్రేణ సచ బ్రహ్మర్షితాంగతః॥ 57 వీతహవ్యో మహారాజా బ్రహ్మవాదిత్వమేవచ, తస్యగృత్సమదః పుత్రో రూపేణేంద్ర ఇవాపరః। 58 శక్రస్త్వమితి యో దైత్యైర్నిగృహీతః కిలాభవత్। ఋగ్వేదే వర్తతేచాగ్ర్యా శృతి ర్యస్యమహాత్మనః। 59 యత్రగృత్సమదో రాజన్ బ్రాహ్మణైః సమహీయతే। సబ్రహ్మచారీ విప్రర్షిః శ్రీమాన్ గృత్సమదోభవత్। 60 అని యిట్లుగ తెలియుచున్నది.

ఇంతియేగాక శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము అను శాసనిక పర్వమున వీతహవ్యుండను రాజునకు బ్రాహ్మణత్వము కలిగిన ప్రకారమెట్లన్నను, వ॥ అనిన విని ధర్మజుండు వీతహవ్యుండను రాజు బ్రాహ్మణ్యంబు వడసె నని వింటి నది యెట్లు మఱియు మునుపు తనయొక్క రాతెన వినుట యెట్లింకయు. మదుసంభవుండైన శర్యాతి యన్వయంబున హైహయుండను నొక్క జనపతి జనియించి వత్స దేశాధీశుండై యేలుచు నాతనికి వీతహవ్యుండనువానికి నుంగలిగె యెందుండు దది యుధారంగులు బలవంతుడు వారల వినసలు బలుబలగము పుత్రుల నూర్వుగురిం గాంచి మహాతపముల పక్రమవలెనవగా అంబున.

సీ॥ హర్యశ్వుడుగా కాశిరాజుకి బిలిపించి యొక్కయుమ్మడిలావు సుస్కమెండు, సోదనిచందెరవారి పుత్రుండు సత్యాబుగ బైబుదేపుందు క్రమ్మఱింగ, మను వదితనరిగి యద్ధరణీశునని తెగ జాచిరా హైహయసుతులు గడిమి, నాతని నందనుండగు దివోదాసుండు రాజైన నమ్మహి ఱసబుమ్మాస, అ॥ వచెచివారు మనవాణి బోనరించి పై, వ్యంబుగుచి గోడి యతడు పాతి ప్రకటసంయమిని భరద్వాజ మునిగని। యధిక భక్తి వతని నాశ్రయించి॥ ౧౨౦।

క॥ తనకులము వీతహవ్యుని। తనయులచే ద్రుంపబడుటదగ సెతిగింపన్, వినియతిదో షమునింకొక తన, యుని గల్పింతురప్పు విశారణ నిపుణుల్॥ ౧౨౧

ఖ॥ అని పుత్రకామేష్టి చేసినం బ్రభవించి నిపుత్రుండప్పుడ పదమూడేండ్లు ప్రాయంబు వాడయ్యె ప్రతర్దను నాను తేయుండగు నక్కుమారుండు మ్రహీ

తన్మని యనుగ్రహంబున వేదంబులు ధనుర్వేదంబును జేకొంబ యుధకమెన్ని ౧౨౨

చ॥ మునికృప వాచహింపగ సముజ్వలతేజము బొందిప్రేరితుం। జనకుకు తెనాంరాజ్య పదనుంగతు జేసిన చేర్పియుద్ధభు, వనుమల నీయెస్తి చనియాజిముఖంబున వీతహవ్యునం దన తండ్రివెల్ల గీబడెచెదర్ప మెలర్పగ నక్రమంబునన్॥ ౧౨౩॥

క॥ తనయులశెగటార్చియడిం, దనమీఁదంగ విని నంబ్రతర్దను శౌర్యం, బున కలికివీతహవ్యు, డనయము వెసజాని భృగువు నా శ్రమమునకున్॥ ౧౨౪॥

ఆ॥ పాతిభీతి నోపబల్కనమ్ముని దన, దైవశిష్య సమితి లోనునిచె, నతంనాని రాజుకుతుకుమ వెనువెంట దగిలి చటచటతిగిరెగు విధమున్॥ ౧౨౫॥

క॥ మునిపలికి నివినయముసే, సినవిజరాకకు గతంబు నెప్పుమన యె సజ్జనపంచ్య మక్కనూనుం దన, ఘూమునవ్యస్త స్పైపై వినవలయున్॥ ౧౨౬।

వ॥ అని పలికి మను నులంబు వీతహవ్యుని కొడుకులచేత నశించిన విధంబును దాను వారల వధియింప సమకట్టుటయును, వీతహవ్యుండా హయంబునందరు నోడి పాఱుట యును జెప్పి మునిన్ద్రా నా రాజట వచ్చెనాతనిం జూపింపుము. అని వచ్చెనని నత్తపో ధన సత్తముండు॥ ౧౨౭॥

క॥ వినుమిచ్చట నృపసులనని, జనియుకుతేదింత యమ్ముబ్రశస్తు మహాత్మ తనిశిఖపయుకని గొముమలి తన శిష్యులతనిజూపె దయదనరగ్న్. ౧౨౮.

వ॥ చూపినంజూచి ౧౨౯.

ఆ॥ అతడునసుచు క్షాగుణుయున్నగులకెళిగెను। హాక్రమిదనవే గృతార్థన్పతి। మైనరుగుమెట్లు జాతికిం జెరవాడు। నాకి గాగజేయ నంతటగాని ౧౩౦.

క॥ కలంగు నెయవామ్మునుముని పలుమన కన్పృత శ్మమేమ బవిరంవేమిన। న్నలయుక్తుప జాతుమునిశగ। బలికినముని ప్రితనాన్పసత సీపర్యారిపెళ్ల. ౧౩౧.

ఆ॥ వీతహవ్యుడును మహాతపస్పందీప్తుడైనయ మ్మునీంద్రుని సమనం దార్యా ఠంగికౌశలమల బ్రాహ్మణుడై గృత్స, మద సమూహ్యగాంచె మహితయశుని.

౧౩౨.

వ॥ నత్సుత్రి పాత్ర క్రమంబునను తేజసుండును, వర్చసుండును, విహవ్యుండును, వితత్యుండును, సత్యుండును, సంతుండును, శ్రవసుండును, ప్రకాశుండును, వాగింద్రుండును, ప్రమతియును, రురుండును, సముద్రుడును, శునకుండును, శౌనకుండును, ననుమహాద్విజులు జన్మించిరట్లు వివాహాక్షత్రియేశ్రేణి వారింబగు మునివంశంబునకు మూలంబై యవ్వీతహవ్యుండు ధన్యమూర్తి యయెను. ౧౩౩. అని యిట్లు విశదముగ తెలియుచున్నది.

వెండియు యక్షఉవాచ శ్లో॥ రాజన్ కులేన వృత్తేన స్వాధ్యాయేన శ్రుతేనవా। బ్రాహ్మణ్యం కేన భవతి ప్రబ్రూహ్యేతత్సు నిశ్చితం॥ యుధిష్ఠిరః ఉవాచ శృణుయక్ష కులంతాత న స్వాధ్యాయో న చశ్రుతం। కా

గోలకొండ పత్రిక

ప్రభవ సంవత్సర మార్గశిర బ॥ ౬

బుధవారము

ప్రజా సేవకుడు

ఆఫ్గనిస్థానపు అమీరుగారు హిందూస్థానములో పర్యటనము చేయుచున్నారు. వారికి మొన్న కరాచీలో అపూర్వమైన సన్మానము జరిగినది. ప్రకృతము ప్రపంచమందలి ముసల్మాను రాష్ట్రములలోనెల్ల ఆఫ్గనిస్థానమే యుత్కృష్ట పదవియందుండునది. అరేబియా దేశము కల్లోలములందనాగి పరాధీనమగుచున్నది. టర్కీ యుద్ధమున నలిగి చెడిపోవుచున్నది. పర్షియా పాశ్చాత్య వ్యాపారుల వలలందు చిక్కి యున్నది. ఈజిప్టు యింకనునే భీభత్సస్థితి యందున్నది. కావున ఆఫ్గనిస్థాన మొకటియే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుచున్నది. పాశ్చాత్య ప్రపంచము యొక్క గాలి తుపానురీతి ప్రపంచ మంతటను వ్యాపించి పోయినది. టర్కీ విచిత్రముగా మారిపోయెను. ఆఫ్గనిస్థానము కూడ నటులే మారుచున్నది.

దీనికి కారణము అమీర్ అమానుల్లా ఖానుగారే. వీరు తమ దేశము నుత్తమ పద్ధతులపై నడుపుచున్నారు.

మూడు సంవత్సరములకు పూర్వము వీరు తమ ప్రజల కుపన్యసించుచు తమ స్వాభిప్రాయమును నివేదించి యుండిరి. వీరు పూర్వము తమ వస్త్రములకు మాత్రమే ప్రతి సంవత్సరము ౫ వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుచుండిరట. పిమ్మట వీరు (ఖద్దరు) నాటుబట్టలు నుపయోగింప మొదలిడిన తర్వాత సంవత్సరమునకు ౫ వందలు మాత్రమే వ్యయమగు చుండెనట. సామ్రాజ్యాధిపతియే యిట్టి మితజీవనమును బూనిన నెంతయో ప్రశంసింప వలసియున్నది. ఇప్పుడుకూడ వీరు ఖద్దరు ధరించియే యున్నారట! ఇంతియ కాదు, వీరు చుట్టలుగాని మద్యము గాని త్రాగుటలేదట. రాజులకు ముఖ్యముగా నుండవలసిన దుర్వ్యసనములలో మద్యపానమొకటి. రాజు త్రాగుబోతైన ప్రజలగతి యేమనవలయును. ఇట్టిరాజు నిజముగనాదర్శప్రాయుడే. ఇంకను వీరి గుణములు మన పత్రికల వినినంత మట్టుకు చాల సంతోషావహములై యున్నవి.

వీరి రాజ్యములో కొందఱు హిందువులు కలరు. వీరి సంరక్షణార్థము వీరు చేసిన యేర్పాటులు బాగుగా నున్నవి. ఆఫ్గనిస్థానములో "గోవధ"ను మాన్పినారట. మఱియు హిందువుల యితరపు హక్కులను కాపాడినారట. ఈ కార్యముకోయిలనుండి ముసల్మానుల పోరుగులచే నెడల నదరబడిన దిక్కులేని హిందువులను సరిగా కాపాడజాలని బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకన్న వేనవేలు రెట్లు మేలు.

అమీరు అమీనుల్లా గారు కరాచీలో తన యుపన్యాసమందు తాను తన ప్రజల యొక్క సేవకుడు అని చెప్పెను. కోరినట్టైన సర్వవిధముల నిరంకుశత్వము బూనగలిగిన మహారాజేయుండి చెప్పుట నాయకుల ప్రజాస్వామ్యమును వెల్లడిచేయు చున్నది. దేశమునకు హాని యనగాననుచు గలిగించు స్వార్థపరులైన ముల్లాలేయని వీరు సెలవిచ్చిరి. మఱియు ప్రజలందరును నేమనవలు? నైన నేమి తమలో తాము పోరాటరీతి మెలగవలయునని వీరు హితవు చెప్పిరి.

ఇట్టి స్వాతంత్ర్య ప్రియుడగు రాజపాలన మనుచున్న ఆఫ్గనులు చాల ధన్యులు. వారి దేశము త్వరలో వృద్ధిగాంచ గలదు. హిందూస్థానమున కేతెంచి గొప్ప ప్రబోధము కలిగించుచున్న నీ ప్రభువరేణ్యునకు స్వాగతము.

స్మరణీయుడు

జగద్విఖ్యాత పురుషుడై హైందవ ప్రజలను శక్తికి నిరంతర కృషిచేసి తుదకొక మున్లాచే జంపబడిన స్వామీ శ్రద్ధానందుగారు చనిపోయి ఒక సంవత్సరమయ్యెను. ఈ కాలము లోపలనే భారతదేశ స్థితి భయంకరముగను వచ్చెను. వారి వధయయిన నాటి నుండి యనేక సుప్రసిద్ధ హిందువులు మునల్మానులచే జంపబడిరి. అనేకులకు దెబ్బలు తగిలెను. ఉభయ మతములందలి పవిత్ర మహాపురుషులు దూషింపబడిరి. దేశమందు భయ సంఘములవారు ద్వేషము, క్రోధము, అసూయ, క్రౌర్యము మున్నగు హేయ గుణములతో గూడినవారైరి.

కాని శ్రద్ధానందుడు హిందు సంఘమునకై ప్రాణములు సమర్పించినను హిందు సంఘములోని లోపములు లటులనే యున్నవి. ౘ అస్పృశ్యత, అపహరణము, మూర్ఖాచారములు సంఘకార్యత్యాగము మొ॥ ప్రబల కారణములు. శ్రద్ధానందుడు అంటరాని వారికొరకు ముఖ్యముగా శ్రమించెను. వారిని ప్రేమించి హిందువులు, అంటరానివారి కష్టములనెల్ల చేరదీయుటయే శ్రద్ధానందుని స్మరించుటకు సత్యమగు మార్గములు.

నామకరణము

శ్రీయుత బాజీకృష్ణరావు బి. ఎ. బి.యల్. గారి కుమార్తె నామకరణ సంస్కారము ౩౦-౧౨-౨౭ ఆదివారము ఉదయమున సికింద్రాబాదు పెరేడ్ హెల్తు క్యాంపులో ఎం బరుగా కుటీరమందు జరుప బడినది. సంస్కారక్రియ, హిందీగీత ప్రార్థనలతో, భజనతో ప్రారంభించబడి, వైదికముగా నామకరణము జరుపబడిన పిదప, పసిపాపకు ప్రభావతీ బాయి అను నామకరణ మొనరింప బడెను. ఏతత్ సంస్కారము సంపిత? నశ్యులైన శ్రీయుత ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారి కుమారుడు శ్రీయుత వెంకట్రావుగారి పౌరోహిత్యమున మిక్కిలి వైభవముతో జరుపబడెను. సదరు సందర్భమున పాల్గొనిన ఆర్య, బ్రహ్మసమాజికులగు శ్రీకృష్ణరావు గారి స్నేహితులను చందన పుష్ప తాంబూలాదులతో సత్కరించి మగిలింపడెను.

ఏతత్ సమయమున శ్రీకృష్ణరావు గారు శ్రీశ్రద్ధా మహా విద్యాలయమునకు (జలంధరు) వారికి ౫ (గౌర్నమెంటు) రూపాయలను, భారతశుద్ధి సంఘము వారికి ౨ [గౌర్నమెంటు] రూపాయలను, స్థానిక ఆర్యసమాజమునకు ౫ [హాలీ] రూపాయలను, మఱియు స్థానిక, దక్కన్ మానవ సేవాసమితి వారికి ౫ హాలీ రూపాయలున్నూ దాన మొసంగి రనుట మిగుల శ్లాఘనీయము.

స్థానిక వృత్తాంతములు

విరాళము

దేశభక్త వామన రామచంద్ర నాయక జాగీర్దారు గారు షంషీరుగంజులోని గజానన బాలికా పాఠశాల పండుగ నిర్మాణ నిధికై రెండువందల రూపాయల విరాళము దయచేయుటకు వాగ్దాన మొనర్చిరి. వీరి స్త్రీ విద్యాభిమాన మెంతయో ప్రశంసార్హము. షంషీరు గంజులోని కార్య నిర్వాహకుల కిది యెంతయో ప్రోత్సాహ కరము గా నుండగలదు. శ్రీ నాయకు గారి పవిత్రమైన హస్తములో ఆరంభింపబడిన నిధి కార్య నిర్వాహకుల శ్రద్ధా భక్తులతోను పురవాసుల అభిమానముతోను అచిర కాలముననే వృద్ధి గాంచునని నమ్ముచున్నాము.

అఖిల భారత యాదవ మహాసభ

౨౯, ౩౦, ౩౧ డిసెంబరు ౧౯౨౭ తేదుల యందు గౌరిమంగలిలోని ఢార్బునందు పై సభ జరుగును. ఢార్బు ప్రదేశము చారిత్రిక చిహ్నము లతో ప్రసిద్ధికెక్కి యున్నది. యాదవుల పూర్వపు ఔన్నత్యమును జూపుటకు లిప్పటికిని గలవు. డాల్ భాలో ఆహీర్ (యాదవ తెగ) చే కట్టబడిన కోట ఇప్పటికిని ... ఆర్యసమాజ ప్రముఖుల ... జరుగ లేదు. అందేయు విద్యా ప్రచారకులు, పట్టభద్రులున్నూ, శాసన సభా సభ్యులును యాదవ ప్రముఖులనేక్లు సూచింపబడియున్నవి.

కాంగ్రెసు

ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు సమావేశము మద్రాసులో జరుగును. ప్రాతినిధ్యము విషయమునను ఇతర వివరములు తెలిసికొనుటకును హైదరాబాదు కాంగ్రెసు శాఖ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత అంతు రామచంద్రరావు హైకోర్టు వకీలు గారికి (చమన్ అఫ్జల్ గంజు) వేసిన ప్రాసిన సరియైన ప్రత్యుత్తరము వెంటనే బడయగలరు.

గయోపాఖ్యానము

చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహము పంతులు గారి షష్టి పూర్త్యుత్సవ సందర్భమున ప్రచురింపబడు గ్రంథ విక్రయమునకై ప్రతినిధిగా నిచ్చటికి విచ్చేసి అమూల్యమైన సేవ యొనర్చిన శ్రీ సత్యనారాయణ శర్మ గారు గయోపాఖ్యాన నాటక ప్రదర్శనమునకై ప్రోద్బలము చేయుటకునందు ౧౭ వ డిసెంబరు శనివారము నాటి రాత్రి ఏర్పాటు చేసియున్నారు. ఆంధ్ర సమాజము వారు దీనికి బూనుకొని నాటక ప్రదర్శనము యొక్క ఆదాయమును శ్రీ పంతులు గారికి సహాయార్థము పంపించుటకు సమ్మతించిరి. వీరి యభిమాన మెంతయో ప్రశంసార్హము. సుప్రసిద్ధ ప్రముఖులున్నూ, నాటక కళాప్రియులును నగు శ్రీయుత పింగలి వేంకట రామా రెడ్డి దేశముఖు గారి ప్రాపకమున జరుగును. కృష్ణా రావు గారను ప్రసిద్ధ నటకులు పాత్రుని పాత్రను ధరించెదరు. డాక్టరు పి. వి. రమణయ్య గారి వద్ద టికెట్లు దొరకును.

న్యాయవాదుల పరీక్ష

ఉస్మానియా హైకోర్టునందు మొదటి రెండవ తరగతుల న్యాయవాదుల పరీక్ష ఇటీవల జరిగెను.

వైశ్య వితంతూ వివాహము

ఆర్య సమాజ సభ్యుల హైదరాబాదు

౬వ తేదీ డిసెంబరు ౧౯౨౭ శుక్రవారము సాయంకాలము ... నిజాం ... సికింద్రాబాదు వైశ్య సోదరుల ... ప్రత్యేక సమావేశమాయెను. ... కాలము వచ్చి ... బడిన విషయము ... శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులు గారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడి, కార్యారంభమయ్యెను.

మొదట సభాపతి గారు అనుకూల ప్రతికూల పక్షము వారికి తమ తమ అభిప్రాయములను చెప్పుటకు అవకాశ మిచ్చిరి.

అనుకూల పక్షము వారి వైపునుండి పులిగిళ్ళ అంజయ్య గుప్త గారు ఉపన్యసించుచు గర్భాధానముతో నగు వివాహము నిశ్చయమనియు, గర్భాధాన క్రియ సల్పబడని వివాహము వివాహమే కాదనియు, గాంధర్వ పైశాచిక వివాహములు సంపర్కముతోనే వివాహములుగా గణింపబడి యున్నవని ప్రచలితమై యున్న బాల్య వివాహములు నిజముగా వివాహములే కావనియు, నట్టి బాలికలను వితంతువులనుట అన్యాయమనియు వారికి పునః వివాహము చేయుటయే ప్రథమ వివాహముగా దలంచ వలెననియు, బాల్య వివాహముల వలన బ్రహ్మచర్యాది ఆశ్రమ ధర్మములు నిర్మూలములైన వనియు, నట్టి బాలికా వితంతువులకు వివాహములు కానందున సర్వంధ పరమహాను భ్రూణహత్యాది పాతకముల నొడిగట్టుకొను చున్నారనియు, అట్టి పాతకములకు ప్రాయశ్చిత్తమే లేదనియు, నట్టి వితంతువుల కేర్పరచిన పునర్వివాహముల సమ్మతించు వారలు ... లేదనియు, ... స్వల్ప కాలములోనే పునర్వివాహము ... గా సృష్టించెను.

శ్రద్ధానంద స్మరణోత్సవము

మొన్న సోమవారము సాయంకాలము ౬ గంటలకు ఆర్య సమాజ భవనమున శ్రీ శ్రద్ధానందుని స్మరణోత్సవము అత్యంత జయ ప్రదముగా జరుపబడెను. నాటి ముఖ్యోపన్యాసకులగు పండిత కేశవ రావు గారు శ్రద్ధానందుని జీవిత రహస్యములను వెల్లడించిన తరువాత కృతజ్ఞతా వందనములతో సభ ౯ గంటలకు నిశ్శబ్దముగా ముగిసెను.

సజ్జాద్దీన్ గారు

ఉపకార వేతనముపై నున్న ఇంజనియర్ మౌల్వీ సయ్యద్ సజ్జాద్దీన్ గారు డిసెంబరు ౧౧వ తేది నాడు పార్శ్వ వాయుబాధవల్ల అబ్జల్ గంజ్ ఆస్పత్రియందు కీర్తిశేషులైరి.

నైజాము గారి వర్ధంత్యుత్సవ బిరుదములు

ఘనత వహించిన శ్రీ నిజాం ప్రభువు గారి వర్ధంత్యుత్సవ సందర్భమున ఈ క్రింది వారలు బిరుదములచే సన్మానింపబడినారని తెలియుచున్నది.

౧. మౌల్వీ సయ్యద్ నసీర్ అహ్మద్ గారికి నసీర్ యార్ జంగ్, ౨. మౌల్వీ మిర్జా బషీర్ బేగ్ గారికి బషీర్ యార్ జంగ్, ౩. మౌల్వీ ... మహమ్మదలీ గారికి ... యార్ జంగ్, ౪. మాఘూర్ ... సేఠ్ గారికి మాఘూర్ యార్ జంగ్.

ధనాపహరణ అభియోగము

సదర్ మహాసభ ధనాపహరణ అభియోగము నందలి నేరస్థుడగు ఆసదలీ ... వేల రూపాయల జామీనుపై విముక్తుల చేయబడెను.

సి. రంగనాయకులు నాయుడు

దండవిద్యాలయ సి. రంగనాయకులు నాయుడు బి, ఏ. బి. ఎల్. గారు డిసెంబరు ౧౦వ తేదీనాడు ఉపకార వేతనము పుచ్చుకొనుట వలన వారి స్థానే దండవిద్యాలయ యాప్. వెంకటాచల అయ్యర్ బి.ఏ.బి.ఎల్. గారు నియమింపబడిరి. వారి ... కాలము న్యాయవాదుల పక్షమున రంగనాయకులు నాయుడు, వెంకటాచలం గార్లకు ఉపహార విందొసంగబడెను.

డాక్టరు హైదర్ నవాజ్ జంగ్ బహదూర్

వీరు మొన్నటి రాత్రి మేలుకొనుటలో ఏమంటు కంపెని మాకెంతయునందు హాస్పిటలుకై వెడలిరి.

ప్రెసిడెంటు గారు

హాజ్రబహెమ్ ... గారు ప్రస్తుతము బొల్లారమునందు బస గావించియున్నారు.

సర్దార్ నవాజ్ జంగ్ బహద్దూర్ గారు

నవాబు సర్దార్ నవాజ్ జంగ్ బహద్దూర్ గారు అర్ధాంగ వాయువు ... జబ్బు పడినట్లు తెలియుచున్నది.

రాజా బహద్దూర్ జి. కృష్ణమాచారిగారు

ఇదివరకు ముంషీ ఖానునగా నుండిన రాజా బహద్దూర్ జి. కృష్ణమాచారి గారు శ్రీరంగమునుండి జనవరి ౧౯౨౮ మొదటి వారమున హైదరాబాదునకు రానున్నారు.

హత్యా విచారణ

ఇటీవల యూసఫ్ పురమునందు తన భార్యను హత్య గావించిన గౌసఖాన్ యొక్క విచారణ నిన్నటిదినము నవాబు సర్ అమీన్ జంగ్ గారి యెదుట జరిగెను. హకీం సయ్యద్ అలీ హైకోర్టు వకీలు అపరాధ పక్షమున వాదించుచున్నారు.

కావలెను

ఇద్దరు కన్యకలు, ఈ కన్యకలు ప్రవిద్యావతులై రజస్వలలై యుండవలెను. వీరి తల్లిదండ్రాదులు ఆర్య సమాజములో గాని బ్రహ్మ సమాజములో గాని జేరిన బ్రాహ్మణులైనను వైశ్యులైనను బాధక ము లేదు.

రెండవది నార్య బ్రహ్మ సమాజములో చేరని ఇతర సంఘములలో నున్న బాల్య వితంతువులైనను కావలెను. అయితే ఈ కన్యకలన్నారిచే రజస్వలలై విద్యావతులై యుండవలయును.

వరులు వైశ్యులు, ఇందులో నొకరు బి, ఏ, వరకు చదువుకొని బ్రిటిషు యిలాకాలో పోలీసు యిన్స్పెక్టరుగా నున్నారు. వీరి జీతము ప్రస్తుతము 125 రూప్యములు. వీరి వయస్సు ప్రస్తుతము 30 ది సంవత్సరములు. మరియొకరు, మెడ్రాసులో, బి, ఏ. క్లాసు యందు సీనియరుగ నున్నారు, వీరి బంధువులలో చాలామంది ప్లీడర్లుగను, ఉద్యోగస్థులుగ నున్నారు.

ఇందు విషయమై యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుప గోరువారు ఈ క్రింది చిరునామాకు జరుపగోరుచున్నారము.

అడ్రసు

ఎం, యుల, మనోహరరావు గారు

C/o. గోలకొండ పత్రికాధిపతి

ట్రూపుబజారు

హైదరాబాదు (దక్కన్).

వితంతూద్వాహము శాస్త్రాధారము

దీనివలన వైశ్యులందొక గొప్ప సంచలనము కలిగియుండుట స్పష్టమే. వీలనన కొందరు అనుకూలాభిప్రాయము కలవారును మరికొందరు ప్రతికూలాభిప్రాయము కలవారునై యున్నారు. కారణమేమన వారికి ధర్మశాస్త్రమునందును స్వార్థపరులైన బ్రాహ్మణుల యొక్క వాక్యములందును, విశ్వాసము మెండు. కొంత కాలమునుండి వాడాచరించుచునవి శాస్త్రసమ్మతములనియే వారభిప్రాయపడుచు తదాచారములకు విరుద్ధముగా నొకయుద్యమము నడచుటకైనను శంకించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. కాని ధర్మశాస్త్రాభిప్రాయమేమో అందరకు తెల్లమగునట్లు వివరించుట అత్యావశ్యకము.

శ్రుతిః స్మృతిః సదాచారః స్వస్య చ ప్రియమాత్మనః
ఏతచ్చతుర్విధం ప్రాహుః సాక్షాద్ధర్మస్య లక్షణం

అర్థము—వేదము, ధర్మశాస్త్రము సత్పురుషుల యాచారము తన యాత్మజ్ఞానమునకు విరుద్ధము కాని ప్రియాచరణము యీ నాలుగు ధర్మము యొక్క లక్షణములు. పై వ్రాయబడిన శ్లోక ప్రకారముగా మనమెవ్వని ప్రతికార్యము ధర్మయుక్తమై యున్నదా లేదా యనుటకు ౧ టి వేదాధారమును, ౨ వది ధర్మశాస్త్రాధారమును, ౩ వది పూర్వులు ఆచరించినట్టి దృష్టాంతమును, ౪ వది తనమనస్సునకు నిజమని తోచుటయు నను వీని బాగుగా చూచుకొనదగును. ప్రచలితమై యున్న ఆచారాములైనను, నొకరు చెప్పు మాటలైనను అధారపడియవి ధర్మయుక్తములని కనాపి నమ్మతగదు. పై ధర్మలక్షణములలో నొకటియు ననుకరించక పోయిన నా కార్యము ధర్మయుక్తము కాదని తెలిసికొని యాచరింప కూడదు.

ఇక యీ విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు పూర్వము, వివాహ శబ్దముయొక్క యౌగిక అర్థమును తెలిసికొనుట అత్యావశ్యకము. వి=విశేషముగా, వాహ ,,ప్రాపణే''=కొనుకొనుట, చేయుట, ఏకముగు ఇత్యాదులు. ఇట్లు వివాహ శబ్దమునకు మిక్కిలి యేకముగు ఉన్నయర్థము మున్నది. అనగా వియోగము కలుగకుండె సంబంధమును వివాహశబ్దము సూచించుచున్నదనుట. ఇక దీనిని గూఢార్థము స్త్రీపురుషుల సమాగమమే విశేషముగా కూడుకొనుట యగును. కాన వివాహ సంస్కారము గర్భాధానముతో సార్థకమగుచున్నదని గ్రహించ వలయును.

ఇట్టి వివాహము ఛాందోగ్యోపనిషత్తు మొదలుగాగల గ్రంథములందు వర్ణింప బడినట్లు కనిష్ఠ పక్షమునందు ౨౫ వ ఏట పురుషునకును, ౧౬ వ ఏట స్త్రీకిని చేయుట యోగ్యమై యున్నది. రజస్వలానంతర వివాహమునకు ప్రమాణములు:—

౧. బ్రహ్మచర్యేణ కన్యా యువానంవిందతే పతిమ్. అథ. కాం ౧౧.

౨. త్రీణివర్షాణ్యుదీక్షేత కుమార్యృతుమతీసతీ ఊర్ధ్వంతు కాలాదేతస్మాద్విందేత సదృశంపతిమ్.
మను. ౯. ౯౦.

అర్థము—కన్యక బ్రహ్మచర్య పూర్వకముగా యువకుడైనపతిని బొందవలెను.

రజస్వలయైన పిదప మూడు సంవత్సరములవరకు వేచియుండి తనతో సమాన గుణకర్మ స్వభావములుగల యువకుని బొందదగును. ౨

ప్రచలితముగ యున్న ,,అష్టవర్షాభవేద్గౌరీ నవవర్షాచరోహిణీత్యాది'' శ్లోకములు సరాశరుని కాలమునబట్టి, వారిచే వ్రాయబడినవే కావని గ్రహింపవలయును. విదేశీయుల శాసన కాలమందు వారు కన్యలను బలాత్కారముగ నపహరించుచుండుట జూచి తన్ని వారణార్థ మీశ్లోకములు కల్పింపబడి పరాశర స్మృతియందు చేర్చబడినవే. కాని ౫ వేల సంవత్సరములకు పూర్వముగల పరాశరుడు చెప్పినవి కాజాలవు. ఆపత్కాలమునందు విధిలేక చేయవలసి వచ్చిన యీ బాల్య వివాహములు నిష్ఫలములు కావనుట స్పష్టము. కాన నిప్పుడీ బాల్యవివాహముల నితాంతముగా మాని రజస్వలానంతర వివాహముల గావించుటకు వైశ్యసోదరులందరు లేకిఁఖవించి నిశ్చయించుకొనుట సర్వోత్తమము. దానజేసి వితంతూద్వాహముల కవకాశమే చిక్కకుండును.

బాల్య వివాహముల వలన సంభవించు వితంతువులుగానున్న బాలికలకు పునః వివాహము జేయుట కెంతమాత్రము జంకవలసిన యవసరములేదు. అట్టి వివాహములకు ఆగ్రహ విశ్వాసమునకు లోబడి కూడదనువారు ధర్మశాస్త్ర విముఖులనియు, ఘోర సాహసకారులనియు గ్రహింపబడక పోరు

,,నష్టేమృతే ప్రవ్రజితే'' అను శ్లోకము బాలవితంతువుల గూర్చి చెప్పబడలేదు. కాని అది ప్రౌఢ వితంతువుల (అనగా క్షతయోని స్త్రీల) గూర్చియే చెప్పబడినది. పూర్వోక్త ప్రతికూల పక్షపు మహాశయులు సప్తపదీ విధి జరుగని పక్షమందే పునర్వివాహ విధానము కలదని చెప్పినట్లు కాదు. వీలనన సప్తపదీ విధి జరుగని వివాహము వివాహమే కానప్పుడు పునర్వివాహ మెట్లు సంభవించునో చదువరులే యూహింపవచ్చును. వారభిప్రాయ పడినట్టులే యనుకొనిన, భర్త లేక చనిపోయినని గాని, సన్యాసి యగునని గాని, నపుంసకుడగునని గాని, దేశాంతర గతుడగునని గాని తెలిసికొని స్త్రీ సప్తపదివిధి సంపన్నమౌ వివాహమును మరల జేయుదురేమో; ఇట్టి వివాహములు వారెన్ని జేయించియున్నారో వారికే తెలియును. కాని అన్యులు వినినవారుకాని చూచినవారుకాని లేరు.

స్త్రీలకు వితంతువులైన పిదప బ్రహ్మచర్య నియమము కలదనియు పురుషులకు వివాహము కానంతవరకే బ్రహ్మచర్య నియమము కలదనియు చెప్పినది కూడ నొకవింతగా నున్నది.

ఉపర్యుక్త పునర్వివాహ విధానము ప్రౌఢవితంతువుల పక్షమందే కలదు. కాని కొందరు ముఖ్యాభిప్రాయమేమన నట్టివివాహము ప్రతిజ్ఞా భంగమును గోత్ర నిరాకరణమును నగుటంబట్టి శూద్రత్వమును బొందుచున్నదనుట. కాన ద్విజులగు స్త్రీ పురుషులిరువురకే పునర్వివాహ మకా స్త్రీయే యనుటయే నిక్కము.

వివాహమందు స్త్రీయొక్క గోత్రము మారును కాని పురుషుని గోత్రము మారుటలేదు. కాన పునర్వివాహము స్త్రీలకే లేదని కొందరనవచ్చును. కాని వివాహమందలి వధూవరులకు ప్రతిజ్ఞా మంత్రముల చూచిన ఎట్లు వధు పతిత్వమును బొందుచున్నదో యటులే వరుడును కూడ పత్నీత్వమును బొందుచున్నాడని తేటబడకపోదు. మరియు వివాహమయిన పిదప స్త్రీ క్షతయోని యగునటులే పురుషుడును క్షతవీర్యుడగుచున్నాడు కాన స్త్రీ పురుషులు కిరువురకిని పునర్వివాహము లేదనియే శాస్త్రాభిప్రాయము.

క్షతవీర్యులైన పురుషులు మరల వివాహముల చేసికొన నవకాశముండుటకు లోబడి నాలుగు బాల్య వివాహముల వలన కలిగిన రజస్వలానంతర వివాహములే ప్రచలితములైన యీ కాలమునందు తెలివిగల పురుషులు కన్యలు వివాహమాడ సమ్మతింతురా?

ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన మరొక విషయము

ఇప్పుడు సదాచారాది ధర్మవిగ్రహములైన వ్యభిచారములు భ్రూణ హత్యలు, దూషితభావ పాపములు మున్నగు దురాచారములు లెక్కలేని స్వప్నములందు జరుగుచుండెగా నట్టి కృత్యముల జేయు సాంఘికుల నాక్షేపించక విధ్యుక్తముగ నీ పునర్వివాహముల జేసికొన్నవారి నాక్షేపించక నిక ముందును సచ్ఛాస్త్ర విహితములయి యున్న రజస్వలానంతర వివాహముల గావించుటకు అందరు లేకీభవించి పట్టుదలతో బూనుకొనుటయే సముచితము. సంఘాభ్యుదయమునకిదియే మార్గసాధనమని గ్రహింపవలయును.

ఇట్లు,
వైశ్య సేవాసంఘము,
సికింద్రాబాదు.

విశేషములు

అమెరికా బడ్జెటు

ఆదాయము సుమారు ౫౬౫ కోట్ల డాలరు లు. ఇందులో స్వరక్షణ మునకు, అనగా సైన్యము, నౌకాదళము, విమాన దళమునకు, ౯౮౪ కోట్ల డాలరులు వ్యయము చేతురు.

గోరిల్లా

బెల్జియను కాంగోయందు కొందఱు బ్రిటీషు వారు జంతువును వేటాడి, ౩ గంటలసేపు పోరాడిన గాని చావలేదు. దీని బరువు ౫౫౦ పౌనులు ౫ అడుగుల ౯ అంగుళములు ఎత్తు. ౯౭ అంగుళముల ఛాతి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ఆదాయ వ్యయములు

ఏప్రిలు మొదటి తేదీనుండి డిసంబరు మాసపు తేదీవరకు ౨౭౭౮౩౯౧౬౭౫ పౌనులు ఆదాయము. ౫౭,౭౫,౧౬౨౨౫ పౌనులు వ్యయము. నిరుడీ సమయమున ఆదాయము ౨౩౭౭౭౦౫౮౯౮ పౌనులు, వ్యయము ౫౪౬౭౦౩౪౯౬ పౌనులు.

విద్యుచ్ఛక్తితో పనిచేయు కొలిమి

ఉక్కును కరగించుటకు క్రొత్తగా విద్యుచ్ఛక్తితో కొలిమిని ప్రజ్వరిల్ల జేయుచున్నారు. దానిని ప్రవర్తించిరి. గొప్పరకపు ఉక్కును కరగుట కిట్టి కొలిమిని ఉపయోగించుట కిది ప్రథమ మనుచున్నారు మామూలు ప్రకారము చేయునపుడున్న శ్రమ యుండదట. అతి సౌఖ్యముగ కరగ వచ్చునట. ప్రాతిపదతి ప్రకారము ఒకటన్ను ఉక్కును కరగుటకు ౧౬ నుండి ౨౭ పౌనులు అగును. దీనిచే కర్చు, అందులో 2/3 వంతులో 1/2 వంతు అగునట.

యోగ సమాధి

హాఫ్మన్‌బర్గు అనునొక జర్మనుడు భారత దేశపు యోగ విధానములయందు దక్షుడై ప్రాణములతోడ సమాధిస్థుడై యున్నాడు. ౫ దినములు అహోరాత్రములు నిరాహారుడై యుండుటకు అంగీకరించెను. డాక్టరులు పోలీసువారి ప్రదర్శనమునందు మోసము లేకుండుటకై దగ్గరనుండి చూచిరి. ౬ అడుగుల లోతున సమాధి చేయించి గోతిని దట్టముగ మట్టితో కప్పియున్నారు.

ఆస్ట్రేలియాలో వేటకుక్కల పందెముల నాపుట

సిడ్నిలో, వేటకుక్కల పందెములను జరుపరాదని శాసించిరి.

మెల్బోర్నులోకూడ మంత్రిమండలి రూపమున జరుగు పందెముల పందెములను నిషేధించిరి.

చేపల వర్తకము

చేపల వర్తకములో ఎక్కువ లాభమును తీసిన ట్లు లేదనియు, ఇదివరకు మార్కెట్లలో లేని చేపలను ఆహారమునకు సిఫార్సు చేయవలెననియు దానికి పెద్దపెట్టున కల్పించిన ఆకర్షణ కల్గియుండునని ఆహార విచారణ సంఘమువారు తెలియజేసిరి.

వింత బలుపుగల జర్మను స్త్రీ

బెర్లిను పోలీసు కోర్టులో నొక వ్యాజ్యము సందర్భమున వచ్చుటకై వింత బలుపుగల స్త్రీ యొకతె వచ్చియుండెను. ఆమె పేరు ఫ్రాన్సిస్కా అంటో. ఆమె కూర్చుండుటకు రెండు కుర్చీలు ఒక్కటిగా అమర్చబడెను. ఆమె బరువు సుమారు యిరువది స్టోనులుండును. ఆమెను నిలువబెట్టుటకు ముగ్గురు మనుష్యులు ఆమెకు సాయపడిరి.

అభియోగ విచారణ నిద్ర

ఆంగ్ల దేశములో న్యాయమూర్తి ఈవ్సు గారు మార్కోని అభియోగములో ఒకవర్గాల కాగితములను చదువుచు నిద్ర పోవుచుండెడివారట. కొలరిడ్జిగారు కూడ సాక్ష్యమును తీసికొనుచు నిద్ర జోగుచుండెడి వారట. మరికొందరు న్యాయమూర్తులు న్యాయవాదులు చమత్కారముగ ఉపన్యసించుచు మాట్లాడుచుండ చాలిపాటుగా ఆలకించి నిద్రబోవుచున్నారని ఇటీవల ఒక న్యాయవాది నిరూపించెను.

క్రొత్త మోస్తరు దుమ్ములేకుండ జేయుట

ఐండక్కు కవుంటీ పాఠశాలలందు నేలను చీపురుతో తుడిచి దుమ్మును పారబోయుటకు బదులుగా చమురును పూయుదురు. అరని చ్చెదరట. పిదప గోనె చీపురుతో తుడుచుటయో బల్లలవలె సుమ్మంచెయువచ్చునట. దీనివలన విష క్రిములుగూడ చనిపోవునట. ఈప్రకారము చేయుచో సాలుకు ౧ కి ౧౫౦౦ పౌనులు మిగులునట ఇట్లు ౧౦౦ పాఠశాలలందు చేసిరట.

"బీదజనులు ఇంతేమందికంటె ఎక్కువ సంతానమును కనగూడదు"

దేశములో పిల్లలసంఖ్య విస్తారముగ పెరిగిపోవుచున్నది. దానివలన ఆరోగ్యము దిగజారుచున్నది. తెలమా తగ్గిపోవుచున్నది. వీటిని ఒక విధముగ సాధించవచ్చునట. బీదజనులు ఇంతకంటె ఎక్కువమంది సంతానమును కనగూడదని నిబంధన లేర్పరుప వలెనని కొందరు కేంబ్రిడ్జిలో నవంబరు ౧౩ వ తేదీని కేంబ్రిడ్జి యూనియనువారు చర్చించిరి. తుదకు తీర్మానమును ఓటుకు పెట్టి, సంతాన నిబంధనలే గావలెనని. ౫౧౨ అనుకూలులు, ౧౧౫ ప్రతికూలులు.

కోడలు అన్నము తిన్నందులకు కోడలికి వాతలు పెట్టుట

జగత్పూరులో ఒక యువతి రాత్రివేళ అత్తగారు తినకుండా అండి తిన్నందులకు మండిపడి అత్తగారు చెంప పగులగొట్టి తన్నులు లన్నెను. ఇంతటితో తనివిదీరక పిన్నత్తగారిని గూడ పిలిచి ఇద్దరుకలిసి క్రిందపడవేసి గుండెలమీద కూర్చుండి కొడవలి కాలవేసి దానితో రెండు బుగ్గలమీద వాతలు పెట్టెను. పాప మాపిల్ల కేకలు విని ఇరుగు పొరుగువారు వచ్చి కాపాడిరి. అత్తగారిపై అభియోగము తెచ్చిరి. విచారణలో నున్నది. పాప మాపిల్ల వయస్సు ౧౬ ఏండ్లు.

౫౯ ఏండ్లయిన పిదప క్రొత్తగా పెండ్లియాడ వచ్చునట

అమెరికాలో నూటికి ౯౯ పెండ్లిండ్లు సౌఖ్యము లేకుండ పోవుచున్నవట. ఇదొక ఆశ్చర్యము గాదని అమెరికా జడ్జియొకరు తెలుపుచున్నారు. యౌవ్వనము ఒకరినొకరు ప్రేమించుట వలన ప్రక్కనున్నవట (అమెరికను స్వభావము) అందుచే అయిదేండ్ల వరకు పెండ్లి జేసికొన రాదు. మగ మగ మంచివాడైనను ఆగకుండ వెనుకపిదప వారికిష్టమైనచో మరల పెండ్లియాడునట్లు ప్రభుత్వమువారు శాసనము జేయవలెనని నుడువుచున్నాడు. ఇట్లు పెండ్లిండ్లు అవకతవకగ పరిణమించి విడిపోయినప్పుడు, వారికి పుట్టిన పిల్లల విద్యను ప్రభుత్వమువారే చూచి పోషించవలెనని నుడువుచున్నారు.

ఎగిరెడు సైకిలు

హంగరీ దేశమందలి ఒక నిర్మాణకర్త మాములు రెండు చక్రముల సైకిలు బండిమీద ఆకాశ సంచారము చేయవచ్చునని ప్రత్యక్షముగ చూపియున్నాడు. ఈబండికి రెక్కలు అమర్చబడి యున్నవి.

యుద్ధ సమయములో శునకము లొనరించిన అద్భుత కృత్యములు

ఒక కుక్క ౧౦౦౦ ప్రాణములను రక్షింపగలిగినదనిన చాలమంది నమ్మజాలరు. కాని అట్టిది గత యిరోపా మహాసంగ్రామ సమయములో సంభవించినది.

౧౯౧౫వ సంవత్సరములో నొక సైనికదళము జర్మను సైన్యములచే తరుము గొట్టబడుచుండెను. ఫ్రెంచి సైన్యముల సంఖ్య చాల తక్కువగ నుండెను. ఆ సమయమున పారిపోవుటకుగూడ మార్గము గానుపించుట లేదు. పరిసరములలో తమ పక్షమువారు లుండుదురుగాన వారలకై పోయి రావలెననని ఆచిన్న దళమునకు యొక్క నాయకుడు మువ్వురు సైనికుల నంపదలంచెను. కాని వారు మార్గమధ్యమున చంపబడిరి. తరువాత నాతడొక యుత్తరమిచ్చి కుక్కనొకదానిని పంపెను. గడ్డి పొదలగుండా దానుమెల్ల మారము నడచిపోయి బెటాలియను అధ్యక్షుని కొటీకు అందించెను. ఆతడు వెంటనే సహాయ మంపెను. అందు మూలమున ఆచిన్నదళము రక్షింపబడినది. గత యుద్ధములో జరిగిన సాహసకార్యములు చెప్పవలయునని నెన్నియో కలవు. ఇట్లు సమయమునకు సహాయము చేయగలిగిన కుక్క అన్నియును హారిస్ నగరమున యజమానుడు లేక శ్రద్ధ తీసికొనువారు లేక తిరుగుచుండిన ఊరకుక్కయే యుండుటగూడ తెలియవచ్చుచున్నది.

గత యుద్ధమందు పనిచేయుటకుగాను ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ౧౫౦౦౦ ల కుక్కలను తయారు చేసిరి. ఇన్ని కుక్కలును యుద్ధభూమియందే మరణించినవి. వీటి స్మారక చిహ్నము నొకదానిని నిర్మింప ప్రయత్నించుచున్నారు.

అడకొత్తులోని పోక

(పి. సూర్యనారాయణ శాస్త్రి గారు)

ఏదేని యొక సంస్థ, యొక నిర్మాణము, యొక శాఖ జయప్రదముగా పని చేయుచుండ వలయునని యెడల దాని విధులను, కార్య పరిమితియు, నాచరింపవలసిన కార్యములను నిర్ణయముగా స్పష్టీకరించు నియమనిబంధనలు మొదటి యవసరము. అట్టి నిబంధనాదికము లెప్పుడును విశాలములు నుదారములు నధీనుల హక్కుల గాపాడు నవిగా నుండవలయును. అవ్వాని నాచరించుటకు బాధ్యులయిన యుద్యోగులే యున్నతాశయమునే దృష్టిపథమున నుంచికొని తాము బొల్లుపోక నాచరించుచుండవలయును. అపుడే యెల్ల యుద్యోగులలోను సభ్యులలోను విధి నిర్వహణా బాధ్యతయు బరస్పర ప్రేమయు నెలకొనును. బరమార్థమును శీఘ్రముగ ప్రాప్యమగు ననగా నా యా సంస్థలు దేశమునకు యోగ్యమగు రీతి సేవ గావించి తాని యస్తిత్వము సార్థము చేసికొన గలుగును.

నియమ నిబంధనములు ఘట్టముల వంటివి. అవ్వాని యనవసరగతికుల సంరక్షణా వ్యాపారమున బ్రయోగించుటయు చిరముగాని నిస్సహాయుల సత్తుకల గోనుటగునా! ఎందులో మున్నతోద్యోగియులు స్వకీయ వైషమ్యముల స్వార్థముల సాధింప బ్రయోగించి రిమయము నుంచిన పవిత్ర విధి నిర్వహణ విశ్వాసమును దూషించుటయే యగును. ఇంతకంటెను హేయ కృత్యము వేరొకటి యుండబోదు. ఉన్నతోద్యోగ పదవి నధిష్ఠించి జయప్రదముగా నిర్వహించుట పిల్లల యాటగాదు. యద్దానిపై నెంతయో భారము బాధ్యతయు గలదు. అయ్యది సక్రమముగ నిర్వహింప బని చేసినట్లయిన ద్రోహముగా పరిగణింపబడును గదా! తన్నిదవి యోగ్యమయిన విధి నిర్వహణము వివేకముతో గావింప నా పదవియందు దన్నునిచిన వారి విశ్వాసద్రోహము నొనరించి, నుంచబడిన ప్రకారమైన దన న్యాయదాయకమునకే నిరోధించుట యధీనుల విశ్వాస ద్రోహము నొనరించుటయే.

ఉన్నతో ద్యోగియు నైదార్యమును దక్క వ్యక్తి విచారములను విధి నిర్వహణము బలిగావించి ప్రవర్తించి యధికారి సేవ పర్వంబు పడగనీయను సర్వ సమంచిన విధంబు గాక మెదవిహీనుడగా నుండును. సేవకునకు విశ్రాంతిగాని విశ్వాసముగాని, అభయముగాని యుండదు. నిరంతరమును భయమును మనోవ్యథయు బాధించుచుండును. తన యధికారి హావముల, భావముల కష్టముల మనోవ్యథల నిరంతరము నే మరుపాటులేక గమనించు చుండుటయే గాక వానిని తీర్చుటకు మార్గమో, యిష్టమో యది న్యాయ విరుద్ధమయినను నధర్మయుక్తమయిన, నాత్మ సాక్షి విరుద్ధమయినను దానిని యాచరింప వలయును. అత్మ గౌరవము, నిష్కాపట్యము, న్యాయానుసరణ, సత్య సత్కృతిగలవో నయిన నలంపరాదు. "ఊ" యనిన "ఊ" తప్పు "ఔ" యనిన "ఔ" "తప్పు" నారాయణ యనిన "బూతుమాట" స్పష్టముగా మాటలాడిన యధిక ప్రసంగము, నెమ్మదిగా మాటలాడిన గొణుగుకొనిన నేరము. ముందు నడచిన నిదేమిక విధ్వంసమా, వెనుక వచ్చిన నిమురు నే నడచునా

దనా, ప్రక్కనే నిలచిన నాతో సామానుడవా యనిగూడ బెదరింపు. ఇట్టి ప్రవర్తన గుణించుచుండువారు దనను ఈ నిస్సహాయ స్థితినుండి తప్పించుకొనలేని రీతి విధమయిన మోక్షమునుండక కడ కేడుకు తప్పించి నక్షమునకు మిన్నదము నుండకు. అధికారి మ్రగుతి యడచిన శిక్షించి సేవకునకే న్యాయము గలిగించుట నలేనున్న. అట్లు యావరించిన దిన్నెలను నతిరేక మంగురు. అడిచిన వెట్టితో సేవకుల కధికారుల పై బాల్యదనము గల్గునందురు. అటుల జేయకుండుటట యధికారుల విద్రోహకులకు హేతు వేల కాలేదో విచారింపను. ఇక నధికార సేవక భావమునిన సానుభూతి, యన్యోన్యసహాయమును ప్రేమయని యర్థ మెవ్వరికి దోచును! సకల కార్య భారనిర్వహణలకు ముఖ్యాంగమయిన సేవ కావలె తమవిధుల నిర్వహించుటకు సంపూర్ణావకాశములు గలవని యెవరను కొందురు? కావున విధి నిర్వహణ, స్వాగతము బరస్పర విరోధకములని యెంచి కి మొదటి నాటికి ప్రాధాన్య మొసంగవలయును.

ఏ కార్యమయిన సమగ్రముగా యథా సమయమున నెరవేర వలయుననిన నక్కార్య నిర్వాహకునికి మనశ్శాంతియు, నేకాగ్రతయు నవసరము. ఎల్లపుడు దన సేవకుల బాధింప గ్రొత్త గ్రొత్త విచిత్ర మార్గముల ద్రొక్కుట యందు నిమగ్నుడయిన యధికారిగాని, తమకై వేయబడినట్టియు, దాము తగులొక్కని యున్నట్టియు నవులనుండి తప్పించుకొనుట కెత్తునకు పై యెత్తు వెదకుటయందు నిరంతరము నాత్మ సంరక్షణకై మెలకువ వహించి యుండవలసిన సేవకుడు గాని తమ విధుల నెరవేర్చ మంగురని యెవరను నమ్మరు. కావున నధికారి కేవల న్యాయమునే కాక కొంత కరుణముగూడ చూపి తన సేవకుల ధర్మ నిర్వహణ పరాయణుల గావింప వలయును. వారికి నియమము లెంతవఱకవకాశమిచ్చునో యంతయు నిచ్చి యాపు స్వాదాహార్యమున వండలించు చుండవలయును. ఒకానొక లోపము సర్వ సామాన్యముగ గాననయ్యే నేని సద్భావపూర్ణ బహుళజాగ రూకతతో నియమ నిబంధనల సంరక్షణకై యధికముగాని శిక్షణకు గొలవమును విషయము విస్తరింపక విచారణ గావించి పూర్వము గనుంగొన వలయును. సత్యాన్వేషణ సహిష్ణుత నవ్యాయము గావింపజాలను. అతి నిష్పక్షపాత పరత్వనా తీతమై యొప్పుచుండును. అధికారి యెల్లప్పుడును సహా ప్రసాక్షిడై మెలగుచుండ వలయును. ఊరక సంరక్షించి జరుగుచుండిన యాపలు విషయములు కొంతకు సంబంధములేని యిత్తరవు లొకటి వెంబడినొకటి నిచ్చు మందుటకంటె, న్యాయకరణాశక్తితో, నిశ్చయజ్ఞాన ప్రీతితో యోచించి, విచారించి, వారియొక్క లయములగొని, చెప్ప దలచుకొనిన వారి మాటలాదరముతో విని, యాత్మ సాక్షిబోధల గమనించి యాచారమునుయిన యొక యుత్తరువు నొసంగు టుచితము గౌరవప్రదము, లాభదాయకమునగు: అధికారి యుక్తగవర భక్తితో భయముతో, ప్రేమతో గౌరవముతో తిరుగువిధముటను దగినది గా నుండవలయును గాని. నిరర్థకము, నాచరణా భాజనమును తృప్తి ప్రేరకముగా నుండరాదు. అట్టి యుదాత్తమును, దీర్ఘదర్శియును మానవ తత్త్వవేత్తయు నైన వాడే నిజమయిన యధికారి. అటులని గాని వాని క్రిందిసేవకుల పాప "అడకొత్తులోని పోక" లే.

పత్రికాపరిశంస

యాగవి సంఘోద్ధారక సోదరులారా!

మన పూర్వపు సంగతి తేమి కెంతయు తెలిసియే యున్నది. తెలియనివారికి మన పత్రికా మూలమున మరల మన గొప్పతనమును గూర్చి సోదరులకు మన పూర్వచరిత్ర శక్తికొలది తెలుపుచు యున్నాము. పూర్వమందు గొప్పవారమని వట్టి ముగొట్టినంత మాత్రమున మనము నేటి హీనస్థితి నుండి ఉన్నత పదవికి రాజాలము. దేశము నందలి యితర పరిస్థితులను గాంచినచో దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నవి. మన సంఘము తప్ప ఉన్నత జాతీయులైన బ్రాహ్మణులు మొదలు పంచములని పిలువబడు ఆదిమాంధ్ర సంఘమువారును, నానాటికి నాగరికత పొంది విద్యావంతులై గౌరవ స్థానమును చెందుచున్నారు. అందరితో బాటు మనమును సమానాభివృద్ధితో నడచినగాని ప్రస్తుతపు స్థితి యన్నను అధోగతి పాలగుట ముమ్మాటికిని నిశ్చయము. ఈ తెనుగున నడచిన మనగతి యేవిధముగ నుండునో కొంచము ఆలోచించిన తమకే విశదము కాగలదు. గాన నా సోదరులారా! ఇకను నిద్రించిన లాభము లేదు. దీపముండగనే చక్క బెట్టుకొనవలెను. "యాగవపత్రిక" యను దీపము వెలువడి కొద్ది కాలమే యయినను దేశమందలి ఉత్తర, దక్షిణ, తూర్పు, పడమర లనుండి నా సోదర సోదరీమణు లెల్లరును ఆనాడు శ్రీకృష్ణుని గోవర్ధనగిరి క్రింద మనపూర్వు లాదరించి నట్లయు పత్రికకు చేరనట్లయి సహాయము నందజేయుచున్నారు. ఒకరి సంగతి మరియొకరికి తెలియవచ్చు చున్నది. మన బాగు ఓగులు అందరకిని విశదమగు చున్నవి. మన సంఘోద్ధారణ ప్రయత్నములు మనలను నిద్రనుండి మేలుకొలుపు చున్నవి. సంఘోద్ధారణకొరకు అనేక విధముల ప్రయత్నములు చేసిననేగాని మన గమ్యస్థానమును చేరజాలము. వానిలో పత్రికా ప్రారంభము ముఖ్యమైన కార్యమై యున్నది. ఇట్టి పత్రికలవలన మన పూర్వ చరిత్రలను మన మెరుగనైతిమి, మన పుట్టి నూర పసాదమును హిందూ సంఘమందు పొందవలసినదియును, మనకు తెలియుటయే గాక హిందువుల కందరికిని తెలియనైనది. ప్రతికార్య ఫలమును పత్రికలపై ననే యాధారపడి యున్నది. మనము కట్టుబోవు గృహమునకు పునాదియై యున్నది. దీనిని యోగ్యత ప్రకృతితో తమరందరును స్థిరపరచిన యంతత్వరలో తమ యభివృద్ధి మార్గమును జూపుచు తమ రందరిని గమ్యస్థానమునకు జేర్చగలిగిన శక్తి పత్రికకే గలదు. గనుక మేము కట్టిన పత్రికను చిరస్థాయిగ నుంచవలసిన సర మెంతమాత్రమును లేదు. స్వగౌరవమును కాపాడుకొన వలయునన్న స్వపత్రికల నైననే ముఖ్యముగ నాధారపడి యుండవలెను.

పత్రిక చందా మిక్కిలి స్వల్పము. సంవత్సరమునకు రెండు రూపాయలు మాత్రమే. సోదరులారా! బాగుగ మనస్సున యోచించి అవసరమైన కార్యమును జేయుడి.

ఇట్లు,

ధర్మపురి గోవిందరాజులు,

[illegible]

REG. No. N. 45. REG. No. N. 218

గోలకొండ పత్రిక
ట్రూపుబజారు హైదరాబాదు, దక్కన్.
సంవత్సరమునకు చందా రు. ౭-౦-౦
అర్ధసంవత్సరము ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి పత్రిక ౦-౧-౮

STAMP.